

Απόφαση 286 / 2018 (Α1, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Αριθμός 286/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α1' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Βασίλειο Πέππα, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη (κωλυομένου του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου Γεράσιμου Φουρλάνου), Γεώργιο Λέκκα, Αθανάσιο Καγκάνη, Ιωάννη Μπαλιτσάρη και Θωμά Γκατζογιάννη, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του, στις 6 Μαρτίου 2017, με την παρουσία και του Γραμματέα Γεωργίου Φιστούρη για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Των αναιρεσιδόντων: 1) Δ. Γ. του Α., 2) Β. Α. του Ξ., κατοίκων ..., οι οποίοι εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους Χριστόφορο Σαράκη και κατέθεσαν προτάσεις.

Των αναιρεσιβλήτων: 1) Αστικού Συνεταιρισμού Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία "... ΣΥ.ΠΕ.", που εδρεύει στο ... και εκπροσωπείται νόμιμα, ο οποίος εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο του Βασιλική Κεφαλοπούλου και κατέθεσε προτάσεις, 2) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ...", που εδρεύει στο ... και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία δεν εκπροσωπήθηκε στο ακροατήριο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 12/7/2006 αγωγή του πρώτου ήδη αναιρεσίβλητου και την από 30/10/2006 παρεμπίπτουσα αγωγή των ήδη αναιρεσιδόντων και προσώπου που δεν είναι διάδικος στην παρούσα δίκη, που κατατέθηκαν στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αγρινίου και συνεκδικάστηκαν. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 327/2007 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 174/2013 του Εφετείου Δυτικής Στερεάς Ελλάδος. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητούν οι αναιρεσιδόντες με την από 19/12/2013 αίτησή τους.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Θωμάς Γκατζογιάννης ανέγνωσε την από 14/10/2015 έκθεση της κωλυομένης να μετάσχει στη σύνθεση του παρόντος Δικαστηρίου Αρεοπαγίτη Πηνελόπης Ζωντανού, με την οποία εισηγήθηκε να γίνουν δεκτοί οι πρώτος και δεύτερος των λόγων της αίτησης αναίρεσης και να απορριφθούν οι λοιποί λόγοι αυτής.

Ο πληρεξούσιος των αναιρεσιδόντων ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως, η πληρεξούσια του παραστάτος αναιρεσιβλήτου την απόρριψή της και καθένας την καταδίκη του αντίδικου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Νόμιμα φέρεται για συζήτηση η από 19.12.2013 αίτηση αναίρεσης των αναιρεσιόντων Δ. Γ. και Β. Α. κατά της 174/2013 απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Δυτικής Στερεάς Ελλάδος, με την από 26.1.2015 κλήση των αναιρεσιόντων μετά τη ματαίωση της συζήτησης αυτής κατά την ορισθείσα αρχικά δικάσιμο της 19.1.2015. Από την .../18.5.2015 έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Αγρινίου Γ. Κ., την οποία προσκομίζουν και επικαλούνται οι αναιρεσιόντες, προκύπτει ότι ακριβές αντίγραφο της ανωτέρω κλήσης, με πράξη ορισμού δικασίμου για τις 19.10.2015, προς συζήτηση της αίτησης αναίρεσης και κλήση για να παραστεί κατά τη συζήτηση αυτής, στην ορισθείσα δικάσιμο, επιδόθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα, με επιμέλεια των αναιρεσιόντων, στη δεύτερη αναιρεσίβλητη. Κατά την ως άνω δικάσιμο η συζήτηση της αίτησης αναβλήθηκε για τη δικάσιμο της 18.4.2016 και ακολούθως για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας και ο γραμματέας, σύμφωνα με το άρθρο 226 παρ. 4 εδ. β' και γ' ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται και στην αναιρετική δίκη κατά το άρθρο 575 εδ. β' ίδιου Κώδικα, μετέφερε την υπόθεση στη σειρά των υποθέσεων που πρέπει να συζητηθούν κατά τη δικάσιμο που ορίσθηκε. Η δεύτερη των αναιρεσίβλητων, όπως προκύπτει από τα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά συνεδριάσεως, δεν παρέστη κατά την ως άνω νομίμως ορισθείσα δικάσιμο, όταν η υπόθεση εκφωνήθηκε για συζήτηση, κατά τη σειρά της από το οικείο πινάκιο. Επομένως, και εν όψει του ότι η αίτηση αναίρεσης είχε επιδοθεί νόμιμα στην άνω αναιρεσίβλητη, όπως τούτο προκύπτει από την ...8.9.2014 έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Αγρινίου Γ. Κ., την οποία προσκομίζουν και επικαλούνται οι αναιρεσιόντες, η δε αναγραφή της υπόθεσης στο πινάκιο της μετά την αναβολή ορισθείσας δικασίμου ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων και δεν χρειάζεται άλλη κλήση της αναιρεσίβλητης αυτής για εμφάνιση στην σημερινή δικάσιμο, δεδομένου ότι είχε νομίμως και εμπροθέσμως κλητευθεί να παραστεί στη δικάσιμο κατά την οποία αναβλήθηκε η συζήτηση, πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 576 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, να ερευνηθεί η υπόθεση παρά την απουσία της ως άνω αναιρεσίβλητης.

Με την κρινόμενη αίτηση αναίρεσης προσβάλλεται η αντιμωλία των στην παρούσα δίκη διαδίκων εκδοθείσα κατά την τακτική διαδικασία 174/2013 τελεσίδικη απόφαση του Εφετείου Δυτικής Στερεάς Ελλάδος, η οποία απέρριψε κατ' ουσίαν την έφεση που είχαν ασκήσει οι αναιρεσιόντες, και τρίτος μη διάδικος στην παρούσα δίκη, κατά της 327/2007 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αγρινίου, με την οποία είχε γίνει δεκτή η εναντίον τους από 12.7.2006 αγωγή του πρώτου αναιρεσίβλητου για απόδοση δανείου. Η αναίρεση ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (άρθρα 495 και 564 παρ. 1 ΚΠολΔ).

Κατά τη διάταξη του άρθρου 64 του Ν. 2725/1999: "1. Σύσταση αθλητικής ανώνυμης εταιρείας επιτρέπεται μόνο με τη μετατροπή του Τ.Α.Α. Σε περίπτωση μη υπάρξεως Τ.Α.Α., λόγω λειτουργίας στο οικείο άθλημα ανωνύμων αθλητικών εταιρειών, επιτρέπεται η σύσταση Α.Α.Ε. με τη μετατροπή του τμήματος ερασιτεχνών αθλητών του αθλητικού σωματείου. 2. Η εταιρεία που συνιστάται υποκαθίσταται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αθλητικού σωματείου που προκύπτουν κατά περίπτωση από τη δραστηριότητα του Τ.Α.Α. ή του τμήματος ερασιτεχνών αθλητών. Κατά τα λοιπά δεν

επηρεάζεται η μορφή και η λειτουργία του αθλητικού σωματείου, το οποίο διατηρεί τα υπόλοιπα αθλητικά του τμήματα, συμπεριλαμβανομένου και του αντίστοιχου ερασιτεχνικού τμήματος". Εξάλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 73 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου : "1. Κάθε εταιρεία με την ίδρυσή της, και χωρίς άλλη οποιαδήποτε διατύπωση, υποκαθίσταται σε όλα τα ενοχικά δικαιώματα, καθώς και τις ενοχικές υποχρεώσεις, του ιδρυτικού αθλητικού σωματείου, οι οποίες είτε είχαν αναληφθεί είτε δημιουργήθηκαν από τη δραστηριότητα του Τ.Α.Α. ή από άλλο έγγραφο και προκύπτουν από τα επίσημα Βιβλία του αθλητικού σωματείου ή Τ.Α.Α. προς το Δημόσιο, κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και προς οποιονδήποτε τρίτο. Δεν περιλαμβάνονται στην υποκατάσταση οι ενοχικές υποχρεώσεις που αφορούν τη δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων. 2. Εκκρεμείς δίκες στα προαναφερόμενα δικαιώματα και υποχρεώσεις συνεχίζονται επ' ονόματι της εταιρείας, η οποία νομιμοποιείται ενεργητικά και παθητικά, χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή της δίκης". Από το συνδυασμό των πιο πάνω διατάξεων σαφώς συνάγεται ότι οι αθλητικές ανώνυμες εταιρίες που ιδρύονται ύστερα από μετατροπή τμήματος αμειβόμενων αθλητών (Τ.Α.Α.) αθλητικού σωματείου, ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης των μελών του σωματείου, υποκαθιστούν το αθλητικό σωματείο που τις ίδρυσε σε όλα τα δικαιώματα και τις ενοχικές του υποχρεώσεις έναντι τρίτων, οι οποίες είτε είχαν αναληφθεί, είτε δημιουργήθηκαν από τη λειτουργία του Τμήματος Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α.) και προκύπτουν από τα επίσημα βιβλία του, εκτός από εκείνες που αφορούν στη δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων, για τις οποίες εξακολουθεί να παραμένει υπόχρεο το σωματείο (ΑΠ 626/2003). Η παραπάνω υποκατάσταση είναι αυτοδίκαιη, καταλαμβάνει δε και τις εκκρεμείς δίκες, οι οποίες συνεχίζονται χωρίς διακοπή κατά της εταιρίας, η οποία μόνη νομιμοποιείται εφεξής να τις συνεχίσει. Η υποκατάσταση αυτή, αποτελεί στερητική αναδοχή της οφειλής η οποία επέρχεται δυνάμει της ως άνω σαφούς διάταξης του νόμου και με την οποία ο μεν παλιός οφειλέτης, ήτοι το αθλητικό σωματείο, απαλλάσσεται από την καταβολή της οφειλής, ενώ η οφειλή αυτή, που διατηρεί την ταυτότητά της, αναλαμβάνεται από την ανώνυμη εταιρεία και η τελευταία, ως νέος οφειλέτης, είναι πλέον μόνη υπόχρεη απέναντι στο δανειστή για την καταβολή της οφειλής, κατ' άρθρο 471 ΑΚ. Για την υποκατάσταση της ανώνυμης εταιρείας στις υποχρεώσεις του ιδρυτικού αθλητικού σωματείου προς οποιονδήποτε τρίτο, απαιτείται α) οι υποχρεώσεις αυτές να είχαν αναληφθεί ή να δημιουργήθηκαν από τη δραστηριότητα του Τμήματος Αμειβομένων Αθλητών, β) να προκύπτουν από τα επίσημα Βιβλία του αθλητικού σωματείου και γ) να μην αφορούν τη δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων. Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές, η υποκατάσταση είναι αυτοδίκαιη. Δεν απαιτείται να προσκομίζονται στην ιδρυόμενη ανώνυμη εταιρεία και οι αποδείξεις για την ύπαρξη της ενοχικής υποχρέωσης, αλλά αρκεί να προκύπτει η οφειλή από τα επίσημα Βιβλία του αθλητικού σωματείου, ήτοι εκείνα που ορίζονται στο άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 2725/1999, και συγκεκριμένα το Μητρώο Μελών, Πρακτικών Συνεδριάσεων Γενικών Συνελεύσεων, Πρακτικών Συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου, Εσόδων-Εξόδων, Περιουσιακών Στοιχείων και Πρωτοκόλλου εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων. Εξάλλου, από την διάταξη του άρθρου 471 ΑΚ., συνάγεται ότι στερητική αναδοχή χρέους είναι η σύμβαση που συνάπτεται με τον δανειστή με την οποία κάποιος αναδέχεται ξένο χρέος, έτσι ώστε να υπεισέλθει αυτός στην θέση του οφειλέτη και ο τελευταίος να απαλλαγεί (ΑΠ 557/1999). Μόλις καταρτισθεί η σύμβαση στερητικής αναδοχής μεταξύ δανειστή και νέου οφειλέτη επέρχεται αυτόματη απαλλαγή του παλαιού οφειλέτη χωρίς να ενδιαφέρει αν

εκπληρώθηκε η αναληφθείσα τυχόν υποχρέωση εκ μέρους του δανειστή ή του παλαιού οφειλέτη προς τον αναδεχόμενο. Περαιτέρω, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 472 ΑΚ, στον αναδεχόμενο νέο οφειλέτη μεταβιβάζονται και οι παρεπόμενες υποχρεώσεις του παλιού οφειλέτη, όπως η υποχρέωση πληρωμής τόκων, συμβατικών ή νόμιμων, δεδουλευμένων ή όχι. Επίσης, σύμφωνα με την διάταξη του 475 ΑΚ, μετά την αναδοχή διατηρούνται και τα παρεπόμενα δικαιώματα της απαίτησης, ώστε, όταν πρόκειται για εμπράγματη ασφάλεια που δόθηκε από τον παλιό οφειλέτη, η αναδοχή χρέους δεν επιφέρει την απόσβεσή της. Αντίθετα, όταν τρίτος έχει εγγυηθεί απέναντι στο δανειστή την καταβολή της οφειλής, για την διατήρηση της εγγύησης μετά την αναδοχή του χρέους, απαιτείται συναίνεση του εγγυητή. Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ, αναιρέση επιτρέπεται, αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται, αν δεν εφαρμοστεί, ενώ συντρέχουν οι πραγματικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του, ή αν εφαρμοστεί ενώ δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία, είτε με κακή εφαρμογή, δηλαδή με εσφαλμένη υπαγωγή (ΟΛΑΠ 7/2006). Με το λόγο αυτό ελέγχονται τα σφάλματα του δικαστηρίου κατά την εκτίμηση του νόμου βάσιμου της αγωγής ή των ισχυρισμών των διαδίκων, καθώς και τα νομικά σφάλματα κατά την έρευνα της ουσίας της διαφοράς. Ελέγχεται, δηλαδή, αν η αγωγή, ένσταση κλπ, ορθώς απορρίφθηκε ως μη νόμιμη ή αν, κατά παράβαση ουσιαστικού κανόνα δικαίου, έγινε δεκτή ως νόμιμη ή απορρίφθηκε ή έγινε δεκτή κατ' ουσίαν (ΟΛΑΠ 27/1998, ΑΠ 538/2012). Στην περίπτωση που το δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν την υπόθεση, η παράβαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου κρίνεται ενόψει των πραγματικών περιστατικών, που ανελέγκτως δέχθηκε ότι αποδείχθηκαν το δικαστήριο της ουσίας και της υπαγωγής αυτών στο νόμο και ιδρύεται ο λόγος αυτός αναιρέσης, αν οι πραγματικές παραδοχές της απόφασης καθιστούν εμφανή την παράβαση (ΑΠ 531/2014). Τούτο συμβαίνει, όταν το δικαστήριο εφάρμοσε το νόμο, παρότι τα πραγματικά περιστατικά που δέχθηκε, ότι αποδείχθηκαν, δεν ήταν αρκετά για την εφαρμογή του ή δεν εφάρμοσε το νόμο παρότι τα πραγματικά περιστατικά που δέχθηκε αρκούσαν για την εφαρμογή του, καθώς και όταν προέβη σε εσφαλμένη υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών σε διάταξη, στο πραγματικό της οποίας αυτά δεν υπάγονται (ΟΛΑΠ 7/2006, ΑΠ 114/2016). Στην προκείμενη περίπτωση, με την προσβαλλόμενη απόφαση το Εφετείο, κατά την ανέλεγκτη επί της ουσίας εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων, δέχθηκε ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρει, αποδείχθηκαν και τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: "Με σύμβαση δανείου που καταρτίστηκε στο Αγρίνιο την 26 Σεπτεμβρίου 2003 μεταξύ του ενάγοντος (1ου αναιρεσιβλήτου) πιστωτικού συνεταιρισμού με την επωνυμία "... ΣΥΝ. ΠΕ" και του πρώτου εναγομένου αθλητικού σωματείου με την επωνυμία "... ο πρώτος χορήγησε στο δεύτερο σωματείο δάνειο ποσού 60.000,00 ευρώ, με τον όρο αποπληρωμής του την 19η Μαρτίου 2004. Την καλή εκτέλεση της συμβάσεως και αποπληρωμή του δανείου εγγυήθηκαν υπέρ του πιστούχου οι τώρα καλούντες (αναιρεσιόντες) καθώς και οι παραιτηθέντες του δικογράφου της εφέσεως αρχικοί εκκαλούντες Γ. Β. και Γ. Ζ. ως αυτοφειλέτες, παραιτούμενοι ρητώς από το δικαίωμα πρότασης έναντι του ενάγοντος πιστωτή των μη προσωποπαγών ενστάσεων του πιστούχου κα αν ακόμα ο τελευταίος δεν παρατήθηκε από αυτές καθώς και των απορρεόντων από τις διατάξεις των άρθρων 862 επ. ΑΚ δικαιωμάτων τους. Την 19.3.2004 η οφειλή δεν εξοφλήθηκε, πλην όμως καταβλήθηκαν α αναλογούντες

τόκοι της περιόδου από 26.9.2003 μέχρι και 26.3.2004, ποσού 2.543,01 ευρώ κα την 24.3.2004 μεταξύ των ίδιων ως άνω προσώπων καταρτίστηκε νέα συμφωνία αποπληρωμής του δανείου η 24.9.2004, ενώ διατηρήθηκαν σε ισχύ οι λοιποί όροι της από 26.9.2003 σύμβασης. Την 23.9.2004 καταβλήθηκε από τον πιστούχο το ποσό των 2.570,96 ευρώ, που αντιστοιχούσε στους τόκους του χρονικού διαστήματος από 24.3/24.9.2004, ενώ με νέο ιδιωτικό συμφωνητικό, που καταρτίστηκε μεταξύ των άνω προσώπων και με τις ίδιες ιδιότητες συμφωνήθηκε η αποπληρωμή του δανείου να γίνει την 23.3.2005. Την 8.11.2004, το πρώτο των εναγομένων αθλητικό σωματείο (πιστούχος) κατέβαλε, σε εξόφληση του παραπάνω δανείου, στον ενάγοντα συνεταιρισμό, το ποσό των 6.300 ευρώ, το οποίο, κατά τη συμφωνία των μερών, καταλογίσθηκε στο οφειλόμενο κεφάλαιο, ενώ, την 22.3.2005, κατέβαλε σε αυτόν το ποσό τον 2.390,20 ευρώ, το οποίο αντιστοιχούσε στους οφειλόμενους τόκους του χρονικού διαστήματος από 23.9.2004 έως 23.3.2005. Κατόπιν, με το από 22.3.2005 ιδιωτικό συμφωνητικό, που καταρτίστηκε μεταξύ των παραπάνω προσώπων, μεταβλήθηκε εκ νέου η προθεσμία καταβολής της οφειλόμενης παροχής και συμφωνήθηκε ως χρόνος αποπληρωμής του υπόλοιπου οφειλόμενου κεφαλαίου και των αναλογούντων σε αυτό τόκων (με επιτόκιο 8,5%), ήτοι του συνολικού ποσού των (53.700+2.301,01=) 56.001,01 ευρώ, η 22.9.2005, ενώ διατηρήθηκαν σε ισχύ οι λοιποί όροι της αρχικής (από 26.9.2003) σύμβασης. Εξάλλου, συμφωνήθηκε ότι, σε περίπτωση υπερημερίας ως προς την εξόφληση του ως άνω ποσού, ο τόκος υπερημερίας θα υπολογισθεί με προσαύξηση του συμβατικού επιτοκίου κατά 5%. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι την 26.4.2005 και την 28.4.2005, το πρώτο των εναγομένων σωματείο κατέβαλε στον ενάγοντα συνεταιρισμό τα ποσά των 328,71 κα 2.500 ευρώ, αντίστοιχα, τα οποία καταλογίσθηκαν στο ως άνω οφειλόμενο κεφάλαιο. Έκτοτε, δεν αποδείχθηκε οποιαδήποτε καταβολή προς εξόφληση του ως άνω χρέους, με αποτέλεσμα το συνολικά οφειλόμενο ποσό να ανέρχεται 50.871,29 υπόλοιπο κεφαλαίου και 2.204,02 ευρώ αναλογούντες τόκοι του χρονικού διαστήματος από 22.3/22.9.2005 και συνολικά στο ποσό των 53.075,31 ευρώ. Τα πιο πάνω αποδεικνύονται από τα προσκομιζόμενα ιδιωτικά συμφωνητικά, δεν αμφισβητείται δε από τους διαδίκους η ύπαρξη κα το μέγεθος της οφειλής. Στο μεταξύ με την υπ' ...8.2004 απόφαση της γενικής συνέλευσης του πρώτου εναγόμενου αθλητικού σωματείου αποφασίστηκε, κατά τις διατάξεις του νόμου 2725/1999, η σύσταση ποδοσφαιρικής ανώνυμης εταιρίας. Έτσι, με την υπ' αριθμ. .../2.9.2004 συμβολαιογραφική πράξη του συμβολαιογράφου Αγρινίου Α. Π., που δημοσιεύθηκε νόμιμα στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης και το καταστατικό της δημοσιεύθηκε στην ΕτΚ (ΦΕΚ ...2004), ιδρύθηκε από το πρώτο εναγόμενο αθλητικό σωματείο η δεύτερη τον εναγομένων (2η αναιρεσίβλητη) ποδοσφαιρική ανώνυμη εταιρία. Σύμφωνα με το άρθρο 37 του καταστατικού της εναγομένης ΠΑΕ, αυτή από της ιδρύσεώς της και χωρίς άλλη διατύπωση, υποκαθίσταται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ιδρυτικού σωματείου, που προκύπτουν κατά περίπτωση από τη δραστηριότητα του Τμήματος Αμειβομένων Αθλητών ή του τμήματος ερασιτεχνών αθλητών, διάταξη που αποδίδει κατά περιεχόμενο τη διάταξη του άρθρου 73 του ν. 2725/1999. Περαιτέρω αποδεικνύεται ότι η διοίκηση του ερασιτεχνικού σωματείου με τα υπ' αριθμ.7.2003 κα9.2003 πρακτικά συνεδρίασης αυτού αποφάσισε την κατάρτιση δανειακής σύμβασης με τον ενάγοντα πιστωτικό συνεταιρισμό, εξουσιοδοτώντας προς τούτο ...! Αντιπρόεδρο Γ. Ζ., θέτοντας ως όρους αποπληρωμής του δανείου μέχρι το τέλος της αγωνιστικής περιόδου 2003-2004 και σε περίπτωση που αυτό δεν καταστεί δυνατό και το σωματείο προβιβασθεί στην παραπάνω

κατηγορία και παραστεί ανάγκη να δημιουργηθεί ΤΑΠ ή ΠΑΕ, στην μεν πρώτη περίπτωση του ΤΑΠ υποχρεωτικά θα συμπεριληφθεί στη σύμβαση ο όρος αποπληρωμής από το ΤΑΠ και στην περίπτωση ίδρυσης ΠΑΕ από το μετοχικό κεφάλαιο προνομιακά. Εξάλλου, με το υπ' αριθμ. ...7.2004 πρακτικό της γενικής συνέλευσης εγκρίθηκε ο διοικητικός και οικονομικός απολογισμός της διοίκησης και απαλλάχθηκε αυτή από κάθε ευθύνη για το χρονικό διάστημα από 1.7.2003 έως 30.6.2004. Στον συνημμένο στο πρακτικό αυτό πίνακα εσόδων κα εξόδων της άνω περιόδου περιλαμβάνεται σαφώς ως έσοδο και το ποσό των 59.076 ευρώ, προερχόμενο από δάνειο του ενάγοντος πιστωτικού συνεταιρισμού. Με βάση τα ανωτέρω έγγραφα προέκυπτε σαφώς η λήψη του δανείου από την ... και η υποχρέωση του ερασιτεχνικού σωματείου καθώς και των εγγυητών της άνω συμβάσεως προς αποπληρωμή του. Σύμφωνα με όσα στη νομική σκέψη που προηγήθηκε εκτίθενται, η αυτοδίκαιη υποκατάσταση της υποχρέωσης αποπληρωμής του δανείου από την συσταθείσα από το άνω αθλητικό σωματείο "ΠΑΕ ..." προϋπέθετε την απόδειξη της ύπαρξης της ενοχικής υποχρέωσης από τα βιβλία κα έγγραφα του ερασιτεχνικού σωματείου που θα προσκομιζόταν κατά την σύσταση της ΠΑΕ και την επιπρόσθετη απόδειξη ότι το προϊόν του δανείου αναλώθηκε για το τμήμα αμειβομένων αθλητών του ερασιτεχνικού σωματείου. Όμως, κατά τη διεργασία των απαραίτητων για την σύσταση της ΠΑΕ ενεργειών ουδόλως προσκομίστηκε, κάποιο αποδεικτικό στοιχείο στην ΠΑΕ περί της ύπαρξης της άνω υποχρέωσης. Τούτο προκύπτει από την κατάθεση του μάρτυρα οικονομολόγου Γ. Σ., στον οποίο ανατέθηκε η εντολή οργάνωσης του Οικονομικού Τμήματος της υπό σύσταση ΠΑΕ, σύμφωνα με τον οποίο "κάλεσα τον Σ., ο οποίος ήταν τότε Πρόεδρος (του ερασιτεχνικού σωματείου) και του ζήτησα όλα τα έγγραφα, βιβλία πρακτικών, παραστατικά που υπήρχαν για να οργανώσω το Λογιστήριο της ΠΑΕ, δεν μου προσκόμισε κανένα χαρτί για το συγκεκριμένο δάνειο, η ΠΑΕ έπρεπε να καταγράψει όλες τις υποχρεώσεις που είχε, όπως και έγινε. Δεν είδα χαρτί ούτε προς την τράπεζα, ούτε κανένα παραστατικό δεν μου έδωσαν για το συγκεκριμένο δάνειο". Επομένως, εφόσον η υποχρέωση αποπληρωμής του δανείου δεν εισφέρθηκε με επίσημα έγγραφα (βιβλία, πρακτικά κλπ) κατά τη σύσταση της ΠΑΕ ..., δεν είναι νοητή υποκατάσταση της τελευταίας στην υποχρέωση αυτή και συνεπώς υπόχρεο στην καταβολή του δανείου παρέμεινε το ερασιτεχνικό σωματείο, όπως και οι εγγυηθέντες υπέρ αυτού. Τούτο καταδεικνύεται εναργέστερα και από τις μετά την σύσταση της ΠΑΕ ενέργειες τόσο του ερασιτεχνικού σωματείου όσο κα των εγγυητών. Ειδικότερα, παρά την από 2.9.2004 σύσταση της ΠΑΕ ... το ιδρυτικό σωματείο αυτού και οι εγγυητές ανανέωσαν και υπέγραψαν το από 23.9.2004 ιδιωτικό συμφωνητικό ως μοναδικοί ενεχόμενοι προς τον ενάγοντα Πιστωτικό Συνεταιρισμό, με το οποίο όρισαν την αποπληρωμή του δανείου την 23 Μαρτίου 2005, ενώ στη συνέχεια υπέγραψαν το από 22.3.2005 όμοιο συμφωνητικό, με το οποίο όρισαν χρόνο αποπληρωμής αυτού την 22.9.2005, χωρίς ποτέ μέχρι τότε να προβάλλουν υποκατάσταση στην άνω υποχρέωση της ήδη συσταθείσας ΠΑΕ, εμμένοντες κατά τα λοιπά στους όρους της από 23.9.2003 αρχικής δανειακής σύμβασης. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, ήτοι μετά την ίδρυση της ΠΑΕ, το ερασιτεχνικό σωματείο όσο και οι εγγυητές συνέχισαν να φέρονται ως οφειλέτες της επίδικης ενοχικής υποχρέωσης προς τον ενάγοντα πιστωτικό συνεταιρισμό, καταβάλλοντος τμήμα του δανεισθέντος ποσού για μερική εξόφληση του και συγκεκριμένα στις 26.4.2005 κατέβαλαν το ποσό των 328,71 ευρώ, στις 28.4.2005 το ποσό των 2.500 ευρώ, την 8.11.2004 κατέβαλαν το ποσό των 6.300 ευρώ, τα οποία καταλογίστηκαν στο οφειλόμενο κεφάλαιο, ενώ κατέβαλαν τους οφειλόμενους

τόκους κάθε ανανέωσης του χρέους και ειδικότερα την 23.9.2004 κατέβαλαν το ποσό των 2.570,96 ευρώ και την 22.3.2005 το ποσό των 2.390.20 ευρώ. Τα πιο πάνω επιβεβαιώνονται και από την κατάθεση της μάρτυρος του ενάγοντος Ε. Σ., σύμφωνα με την οποία "πάντα ο ενάγων με τον ερασιτέχνη έκανε τις συμβάσεις- ανανεώσεις και γνωρίζαμε ότι είχε γίνει η ΠΑΕ, όσες συμβάσεις γίνανε μετά την ίδρυση της ΠΑΕ, γινόταν με τον ερασιτέχνη, όλες οι επιστολές γινόταν προς τον ερασιτέχνη και τους εγγυητές, για πρώτη φορά άκουσα ότι δεν ευθύνονται οι ίδια μετά την άσκηση της αγωγής". Από τα πιο πάνω συνάγεται ευθέως ότι οι αρχικώς συμβαλλόμενοι (πιστωτικός συνεταιρισμός- ερασιτεχνικό σωματείο-εγγυητές) συνέχισαν και μετά την ίδρυση της ΠΑΕ να φέρονται ως ενεχόμενοι από τη δανειακή σύμβαση, τελούντες με την πεποίθηση ότι έχουν τις ιδιότητες του δανειστή, οφειλέτη και εγγυητών αντίστοιχα, και ότι η επίδικη υποχρέωση ουδέποτε μεταβιβάστηκε λόγω υποκατάστασης στην ΠΑΕ, παρά την εκ μέρους όλων γνώση της ίδρυσής της, της οποίας άλλωστε το ερασιτεχνικό σωματείο ήταν ο ιδρυτής και οι εγγυητές μέλη της προσωρινής διοικούσας επιτροπής. Εξάλλου και ο ενάγων πιστωτικός συνεταιρισμός μέχρι και τέλος του έτους 2005, παρά την ίδρυση της ΠΑΕ ..., ενημερώνει εγγράφως το ερασιτεχνικό σωματείο για την εξέλιξη της δανειακής οφειλής ..., μόλις δε την 12.12.2005 για πρώτη φορά απευθύνεται το με αριθμ. πρωτ. .../12.12.2005 έγγραφο του προς την ΠΑΕ για ενημέρωση του υπολοίπου της δανειακής σύμβασης. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η επίδικη δανειακή σύμβαση ουδέποτε μεταβιβάστηκε καθ' υποκατάσταση στην ιδρυθείσα ΠΑΕ ... και συνεπώς οφειλέτης αυτής παραμένει το ερασιτεχνικό σωματείο και οι εγγυηθέντες υπέρ αυτού εκκαλούντες, παρέλκει δε μετά ταύτα η έρευνα των προβαλλομένων από τους εκκαλούντες λόγων περί ελλείψεως παθητικής νομιμοποίησης, αποσβέσεως της οφειλής και ελευθερώσεώς τους κλπ, ως άνευ αντικειμένου. Το πρωτοβάθμιο επομένως Δικαστήριο, που παρά τη μη λήψη υπόψη του των προσκομισθέντων χωρίς σαφή επίκληση εγγράφων κατέληξε στο ίδιο αποτέλεσμα, ορθώς το νόμο ερμήνευσε και εφάρμοσε και επομένως η κρινόμενη έφεση είναι απορριπτέα ως αβάσιμη από ουσιαστική άποψη". Με αυτά που δέχθηκε το Εφετείο, παραβίασε τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 64 και 73 παρ. 1 και 2 του ν. 2725/1999, αναφορικά με την υποκατάσταση της ιδρυθείσας από το αθλητικό σωματείο με την επωνυμία "... " Ποδοσφαιρικής Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ..." και το διακριτικό τίτλο "ΠΑΕ ..." (δεύτερης αναιρεσίβλητης), στις ενοχικές υποχρεώσεις, του άνω ιδρυτικού αθλητικού σωματείου. Ειδικότερα, με βάση τα εκτεθέντα στη μείζονα σκέψη, για την από τις ως άνω διατάξεις αυτοδίκαιη υποκατάσταση στις αναληφθείσες από το ιδρυτικό αθλητικό σωματείο ενοχικές υποχρεώσεις έναντι τρίτων, και κατ' ακολουθία την απαλλαγή αυτού από την καταβολή τους, προϋποθέσεις ήταν να είχαν αναληφθεί ή να δημιουργήθηκαν από τη λειτουργία του Τμήματος Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α.) του σωματείου, να προκύπτουν από τα επίσημα βιβλία του και να μην αφορούν στη δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων περιστατικά που αρκούσαν για την εφαρμογή των ως άνω ουσιαστικών διατάξεων και δεν ήταν αναγκαίο για την ανάληψη της οφειλής, ώστε να καταστεί μόνη υπόχρεη για την καταβολή της η δεύτερη εφεσίβλητη, η προσκόμιση κατά τη σύσταση αυτής, άλλων, επιπλέον αποδεικτικών στοιχείων για την ύπαρξη της ένδικης ενοχικής υποχρέωσης, όπως εσφαλμένα δέχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

Συνεπώς, βασίμως μέμφονται την αναιρεσιβαλλόμενη οι αναιρεσιόντες για την πλημμέλεια από το άρθρο 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, με τον πρώτο λόγο της αίτησης αναίρεσης.

Επομένως, κατά παραδοχή του πρώτου λόγου της αίτησης αναίρεσης, ενώ παρέλκει η έρευνα των λοιπών λόγων αυτής, πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση, στο ίδιο Εφετείο, εφόσον είναι δυνατή η συγκρότησή του από δικαστές άλλους, εκτός εκείνων που δίκασαν. Τα δικαστικά έξοδα του αναιρεσειόντων θα επιβληθούν, κατά παραδοχή του σχετικού αιτήματός τους, σε βάρος των αναιρεσίβλητων, λόγω της ήττας των (άρθρα 176, 183 και 191 ΚΠολΔ), κατά τα αναφερόμενα στο διατακτικό.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 579 παρ. 2 ΚΠολΔ, εάν αποδεικνύεται προαποδεικτικά εκούσια ή αναγκαστική εκτέλεση της απόφασης που αναιρέθηκε, ο Άρειος Πάγος, αν υποβληθεί αίτηση με το αναιρετήριο ή με τις προτάσεις ή με αυτοτελές δικόγραφο που κατατίθεται στην γραμματεία του Αρείου Πάγου ως την παραμονή της συζήτησης, διατάσσει με την αναιρετική απόφαση την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που υπήρχε πριν από την εκτέλεση. Τα παραπάνω εφαρμόζονται και στην περίπτωση εκούσιας ή αναγκαστικής εκτέλεσης της πρωτόδικης απόφασης, η οποία με την επικύρωσή της από το Εφετείο θεωρείται ότι ενσωματώθηκε στην αναιρουμένη απόφαση (ΟΛΑΠ 11/2007, ΟΛΑΠ 22/2006). Στην προκείμενη περίπτωση, οι αναιρεσειόντες με τις ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου προτάσεις τους, τις οποίες κατέθεσαν, κατά την επ' αυτών σημείωση του αρμόδιου γραμματέα, την 3-3-2017, δηλαδή τρεις ημέρες πριν από την μετ' αναβολή ορισθείσα συζήτηση της υπόθεσης κατά την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο, υπέβαλαν παραδεκτά αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, ζητώντας να υποχρεωθεί ο πρώτος αναιρεσίβλητος σε επιστροφή των ποσών που κατέβαλαν σ' αυτόν σε εκούσια εκτέλεση της πρωτόδικης αλλά και της προσβαλλόμενης με την αναίρεση αποφάσεων. Από τα προσκομιζόμενα με επίκληση από τους αναιρεσειόντες έγγραφα αποδεικνύεται ότι: α) με την 327/2007 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αγρινίου οι αναιρεσειόντες υποχρεώθηκαν να καταβάλουν στον πρώτο αναιρεσίβλητο για την αναφερόμενη παραπάνω στο σκεπτικό της προσβαλλόμενης απόφασης αιτία το ποσό των 53075,11 ευρώ, νομιμότοκα, καθώς και ποσό 1800 ευρώ για δικαστική της δαπάνη για τον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, στην συνέχεια δε με την αναιρουμένη 174/2013 απόφαση του Εφετείου Δυτικής Στερεάς Ελλάδος απορρίφθηκε κατ' ουσίαν η έφεση των αναιρεσειόντων κατά της ως άνω πρωτόδικης απόφασης, η οποία, επομένως, επικυρωθείσα από το Εφετείο ενσωματώθηκε στην αναιρουμένη εφετειακή απόφαση, και οι αναιρεσειόντες καταδικάστηκαν στα δικαστικά έξοδα του πρώτου αναιρεσίβλητου για την δευτεροβάθμια δίκη ύψους 500 ευρώ, β) οι αναιρεσειόντες σε εκούσια εκτέλεση των ως άνω αποφάσεων κατέβαλαν στον πρώτο αναιρεσίβλητο τα ακόλουθα χρηματικά ποσά: 1) ο πρώτος αναιρεσειών ποσό 6000 ευρώ και 2) ο δεύτερος εξ αυτών ποσό 19542,60 ευρώ. Τούτο προκύπτει από τα με στοιχεία ΑΕ .../10.6.2014, ΑΕ .../7.11.2014, ΑΕ .../10.8.2016 ΚΑΙ ΑΕ .../3.11.2016 εντάλματα πληρωμής-αποδείξεις είσπραξης, καθώς και τη σχετική από 1.3.2017 βεβαίωση του πρώτου αναιρεσίβλητου, για τον πρώτο αναιρεσειόντα και από το με στοιχεία ΣΔ ... ένταλμα πληρωμής-απόδειξη είσπραξης και τη σχετική από 14.10.2015 βεβαίωση του πρώτου αναιρεσίβλητου, για το δεύτερο αναιρεσειόντα. Επομένως, τα καταβληθέντα ως άνω ποσά πρέπει ο πρώτος αναιρεσίβλητος να υποχρεωθεί να επιστρέψει σε καθένα των αναιρεσειόντων, κατά παραδοχή της αίτησης αυτών ως ουσιαστικά βάσιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την 174/2013 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Δυτικής Στερεάς Ελλάδος.

Παραπέμπει την υπόθεση, προς περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο Εφετείο, το οποίο θα συγκροτηθεί από δικαστές άλλους, εκτός εκείνων που δίκασαν.

Δέχεται την αίτηση των αναιρεσειόντων περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση.

Υποχρεώνει τον πρώτο αναιρεσίβλητο αστικό συνεταιρισμό περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία "... ΣΥΝ.ΠΕ." να καταβάλει στον πρώτο αναιρεσειόντα το ποσό των έξι χιλιάδων (6000) ευρώ και στο δεύτερο αναιρεσειόντα το ποσό των δέκα εννιά χιλιάδων πεντακοσίων σαράντα ενός ευρώ και εξήντα λεπτών (19541,60 ευρώ). Επιβάλλει σε βάρος των αναιρεσίβλητων τα δικαστικά έξοδα του αναιρεσειόντος, τα οποία ορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2700) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 5 Σεπτεμβρίου 2017.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ και νυν Πρόεδρος του Αρείου Πάγου Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριό του, στις 7 Φεβρουαρίου 2018.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ